

BAKI DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

2023-cü ildə Psixologiya kafedrasında elmi plan üzrə yerinə yetirilmiş elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin

HESABATI

Mövzunun adı:

Şəxsiyyətin inkişafının və
formalaşmasının tədqiqi məsələləri

Mövzu rəhbərinin

soyadı, adı və atasının adı:

Əliyeva Səxavət Nəsreddin qızı

Mövzunun icra müddəti

(başlama və bitmə tarixi):

01 yanvar 2023-cü il-31 dekabr 2023-cü il

B a k ı - 2023

Mövzu üzrə icraçılar haqqında məlumat (icraçılar, birinci mövzu rəhbər yazılmaqla):

S/S	Soyadı, adı, atasının adı	Təvəllüdü	Vəzifəsi	Ştat vahidi	Elmi adı və elmi dərəcəsi dərəcəsi	Ştat vahidləri üçün ikinci iş yeri, yarımştatlar üçün əsas iş yeri
1.	Əliyeva Səxavət Nəsrəddin qızı	21.12.1972	Kafedra müdiri	0,5	Dosent, p.ü.f.d	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
2.	Qədirova Rəna Həmid qızı	26.08.1953	Professor	1	Professor, p.e.d	BDU, Psixologiya kafedrası, professor
3.	Şəfiyeva Elnarə İbrahim qızı	23.05.1962	Professor	1	Professor, p.e.d	BDU, Psixologiya kafedrası, professor
4.	Babayeva Təranə Tofiq qızı	10.07.1963	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
5.	Bayramov İmdad Mustafa oğlu	06.05.1963	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
6.	Səməndərova Aydan Firudin qızı	18.10.1977	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
7.	Allahyarova Sevinc Ağavəli qızı	30.09.1968	Dosent	1	Dosent, ped.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
8.	Quliyeva Sevinc Yəhya qızı	29.04.1969	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
9.	Mustafayev Azər Məhəmməd oğlu	19.05.1960	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
10.	Vəliyeva Yamən Əziz qızı	15.01.1969	Dosent	1	Dosent, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, dosent
11.	Kazımova Kamilə Qinyaz qızı	30.03.1968	Baş müəllim	1	Baş müəllim, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, baş müəllim

12.	Mirzəyeva Aida Kazım qızı	31.04.1975	Baş müəllim	1	Baş müəllim, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, baş müəllim
13.	Vəliyeva Validə İbad qızı	26.05.1971	Müəllim	1	Müəllim, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
14.	Nəsirova Nigar Ruslan qızı	16.09.1986	Müəllim	1	Müəllim, p.ü.f.d.	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
15.	Mustafayeva Mariam Abdurəhmanovna	14.03.1966	Müəllim	1	Müəllim	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
16.	Sadiqov Elşən Misirxan oğlu	19.06.1966	Müəllim	1	Müəllim	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
17.	Şahinzadə Günel Oqtay qızı (analiq məzunıyyəti)	17.10.1995	Müəllim	0,5	Müəllim	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
18.	İgidova Emiliya Şahrudin qızı	06.05.1981	Müəllim	0,5	Müəllim	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
19.	Hacıyeva İlahə Dilxoş qızı	25.02.1992	Müəllim	1	Müəllim	BDU, Psixologiya kafedrası, müəllim
20.	Musayeva Xatirə Məhyəddin qızı	04.04.1949	Böyük laborant	1		BDU, Psixologiya kafedrası, böyük laborant
21.	Alışanlı Aytən İlham qızı	13.11.1993	Laborant	1		BDU, Psixologiya kafedrası, böyük laborant

1 Mövzu və mövzu üzrə cari ildə yerinə yetirilmiş elmi işlər

Plan üzrə hər bir mövzunun, hər bir elmi tədqiqat işinin aktuallığı, məqsədi və alınmış elmi nəticələr ayrılıqda göstərilməli, ad soyad tam yazılmalıdır.

Mövzunun adı: Şəxsiyyətin inkişafının və formalaşmasının tədqiqi məsələləri

Mövzunun aktuallığı: Müasir dünyada insan həyatının dinamik şəkildə dəyişən reallıqları, cəmiyyətdə baş verən dərin dəyişikliklər şəxsiyyətin inkişafının psixoloji mexanizmlərinin və qanunauyğunluqlarının öyrənilməsinə, onun praktik tərəfindən tədqiqini son dərəcə aktual edir. Mövzu daxilində şəxsiyyətin inkişafı və formalaşması problemi bir neçə yeni yanaşmalara yol açan istiqamətlərdə tədqiq edilir. İdentikliyin təşəkkülü və narrativlərin quruluşu, peşə seçmə və özünü təyinetmənin formalaşması, şəxsiyyətin psixi sağlamlığı və təlim-tədris prosesində idrak fəaliyyətinin şəxsiyyətin formalaşmasında rolu kimi məsələlər tədqiqatçıların diqqət mərkəzindədir.

Məqsədi: Tədqiqatın qarşısında duran məqsəd: cəmiyyətimizin sürətlə inkişaf etdiyi dövrdə şəxsiyyətin inkişafını və formalaşmasını şərtləndirən psixoloji mexanizmlərini və xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirmək, təklif və tövsiyələr hazırlamaqdır.

Yenilik dərəcəsi: Müasir şəxsiyyətin sosial-psixoloji cəhətdən araşdırılmasından yeni elmi yanaşmalar irəli sürüldü: Gənc Azərbaycanlılar, xüsusən tələbə gənclər özlərini türk, azərbaycanlı, azəri-türk kimi eyniləşdirirlər. Azərbaycanda yaşayan digər etnoslara isə tolerant yaşayırlar. Tələbə gənclər arasında liderliyin gender aspekti seçilmiş ixtisasdan asılı olaraq tələbə liderliyində gender fərqləri mövcuddur. Orta təhsil sferasında şagirdlərin, xüsusilə yeniyetmə yaşında yaşanılmış bullinqin fəsadlarını aradan qaldırmaq və profilaktikası üçün xüsusi proqram işlənmişdir. Tələbə gənclərdə yaranmış depressiyanın, imtahanqabağı stressin qarşısının alınması üçün həmçinin profilaktik proqram təqdim olunmuşdur.

Tətbiq sahəsi: Tədqiqatın nəticələri Psixologiya elminin aşağıdakı sahələrinə tətbiq oluna bilər: Ümumi psixologiya, Klinik psixologiya, Uşaq və yaş psixologiyası, Hüquq psixologiyası, Şəxsiyyət psixologiyası

Elmi tədqiqat işi 1. Tələbə qruplarında gender münasibətlərinin psixoloji xüsusiyyətləri

Mərhələ 3: Tələbə qruplarında liderliyin gender aspekti

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Dosent Səxavət Əliyeva, müəllim İlahə Hacıyeva

Aktuallığı: Tələbə liderliyi tez-tez tələbə iştirakı, tələbə agentliyi və ya tələbə səsi kimi təsvir olunan bir çox ideya və məqsədləri əhatə edir. Tələbə liderliyi termini fəal vətəndaş kimi öz hüquq və məsuliyyətlərini başa düşən, qərar qəbulu prosesində iştirak edən, öz sözünü demək üçün gənclərə imkan və dəstək verən təhsil praktikası və prinsiplərinə aiddir. Gənclərin hüquqlarına əlavə olaraq, tələbə liderliyi təcrübəsi cəmiyyət və təhsilin davamlı inkişafı üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Məqsədi: Tələbə qruplarında liderliyin gender aspektinin tədqiqi

Alınmış nəticələr: Aparılan tədqiqatın nəticələrinə görə tələbə liderliyində seçilmiş ixtisasdan və təhsil aldığı kursdan asılı olaraq gender fərqləri aşkar olunmuşdur.

Elmi tədqiqat işi 2. Şəxsiyyətin və identikliyin inkişafının narativ əsaslarının təhlili

Mərhələ 3: Müasir dövrün çağırışlarına cavab verən identikliyin təşəkkülündə narativlərin quruluşuna dair tövsiyələrin hazırlanması

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Professor Rəna Qədirova, dosent Təranə Babayeva, baş müəllim psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru Aida Mirzəyeva

Aktuallığı: Müxtəlif xalqlar, millətlər və dinlərə tolerant münasibət azərbaycanlıların milli mentalitetinə xas olan xüsusiyyətlərdəndir. Müasir şəraitdə cəmiyyətdə gedən özünüdərk prosesi, multikultural cəmiyyətə xas olan mədəni narativlərin quruluşunun araşdırılmasını və onlardan istifadə yollarının göstərilməsini zəruri edir.

Məqsədi: Müəyyən edilən narativlərə əsaslanaraq identikliyin təşəkkülündə istifadə olunan narativlərin, mədəni identikliyin mədəniyyətlərarası kommunikasiyada yerinin müəyyənləşdirilməsi. Gənclərin mədəni identikliyin, mədəniyyətlərarası kommunikasiya prosesinə münasibətlərinin araşdırılması.

Alınmış nəticələr: Son dövrlərdə qloballaşma ilə əlaqədar olaraq şəxsi və sosial identikliklə bərabər mədəni və multikultural

identikliyin tədqiqi xüsusi aktualıq kəsb edir. Məlumdur ki, mədəni identiklik kommunukativ seçim əsasında formalaşır və xalqın mədəniyyətlə eyniliyini müəyyən edir. Mədəni identiklik dedikdə insanın şüurlu surətdə müvafiq mədəni normaları, davranış nümunələrini, dəyərləri və dili qəbul etməsi, özünü konkret cəmiyyətin mədəniyyət nümunələri ilə eyniləşdirərək dərk etməsi başa düşülür. Mədəni identikliyin formalaşmasında narativin rolunu xüsusilə qeyd etmək olar. XX əsrin 80-ci illərindən qeyd olunan problem milli identikliyin, qruplararası kommunkasiyanın təşəkkülü və identiklik problemi sosiomədəni yanaşma kontekstində nəzərdən keçirilməyə başlanılıb. Son illərdə diqqət daha çox insana öz mədəniyyətinin hüdudlarından kənara çıxmağına imkan verən multikultural identikliyin tədqiqinə yönəlməyə başlayıb. Çox konfessional və çox millətli dövlət olan Azərbaycan üçün mədəni identiklik xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Gənc azərbaycanlılar üçün identikliyin məzmununu üzə çıxmağa imkan verən tələbə gənclər arasında aparılan sorğunun nəticələrinə əsasən qeyd etmək olar ki, tələbə gənclər özlərini türk, azərbaycanlı, azəri-türk kimi eyniləşdirirlər. Azərbaycanda yaşayan etnoslardan ləzgilər, talışlar və avarlar daha çox tanınır. Gənclər digər millətlərə pozitiv yanaşır və Azərbaycanda yaşayan millətlərin ənənələri, bayramları haqqında məlumatlıdırlar və hesab edirlər ki, həm ölkədaxili, həm də xaricdə yaşayan millətlərlə əlaqələri yaratmaq üçün mədəniyyətlərarası kompetensiyaları formalaşdırmaq lazımdır. Tədqiqatdan əldə olunan nəticələr gənclərlə, xüsusilə də tələbə gənclərlə işin aparılması sahələrində istifadə oluna bilər.

Elmi tədqiqat işi 3. Müasir dövrdə məktəbli mühitində bullinqə məruz qalanların şəxsiyyətinin və psixoloji sağlamlığının tədqiqi

Mərhələ 3: Məktəbli mühitində bullinqin profilaktikası və psixokorreksiya üzrə tövsiyələrin hazırlanması

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Professor Elnarə Şəfiyeva, dosent Sevinc Allahyarova, dosent Aydan Səməndərova, müəllim Emiliya İgidova

Aktuallığı: Son zamanlar dünyanın bütün ölkələrində təhsil müəssisələrində müşahidə olunan ən qabarıq problemlərdən biri də bullinqdir. Məktəb mühitində demək olar ki, hər bir şagird digər şagirdlərlə qarşılıqlı təsir prosesində ən azı bir dəfə bullinqin müxtəlif formaları ilə - məsxərə, qışnama, hədə-qorxu, birgə fəaliyyətdən təcrid etmə və s.- qarşılaşır. Özü də bir sıra hallarda bullinqə məruz qalan əksər şagirdlər bu haqda susmağa üstünlük verir, məktəb rəhbərliyi isə məktəbin imicini düşünərək daxildə baş verən bullinq situasiyalarını ictimailəşdirmir, bəzən isə görməzdən gəlir. Lakin yaşanılmış bullinq şagirdlərdə fəsadlıq ötürüb keçmir. İstər fiziki, istərsə də psixoloji baxımdan onlara ciddi travma vurur. Belə ki, məktəb bullinqinə məruz qalmış yeniyetmələr tez-tez baş ağrısından, yuxu pozuntusundan, mədə-bağırsaq ağrılarından, qorxulardan, pis əhvaldan, depressiya və həyəcanın müxtəlif əlamətlərindən əziyyət çəkirlər. Bullinq qurbanlarında bullinqə məruz qalmayanlarla müqayisədə depressiya səviyyəsi daha yüksək olur, suisidal fikir və cəhdlər müşahidə edilir.

Bullinqin şagirdlərin fiziki və psixi sağlamlığına ciddi ziyan vürməsi, hətta bəzi hallarda intihara səbəb olması bu problemin tədqiqini, bullinq iştirakçılarını səciyyələndirən psixoloji xüsusiyyətlərin ətraflı öyrənilməsini, eləcə də bu istiqamətdə səmərəli psixoloji tövsiyələrin hazırlanmasını aktual edir.

Məqsədi: Bullinqin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün profilaktika və psixokorreksiya proqramının işlənilməsi

Alınmış nəticələr: Tədqiqatın bu mərhələsində məktəbli mühitində yeniyetmələr arasında bullinqin profilaktikasını nəzərdə proqram təklif edilmişdir. Proqramın məqsədi hər şagirdin uğurlu inkişafı, onun fiziki, psixi və psixoloji sağlamlığının mühafizəsi üçün əlverişli şərait yaratmaqdan ibarətdir.

Təklif edilən proqram iki hissədən ibarətdir: ilkin profilaktika və ikincili profilaktika tədbirləri.

İlkin profilaktika özünə bullinqin riks faktorlarının, onun səbəblərinin və növlərinin müəyyənləşdirilməsini eləcə də, pedaqoji kollektiv, şagirdlərin valideynləri və bilavasitə şagirdlərin özləri ilə işi da daxil edir.

Növbəti profilaktik tədbirlər isə şagirdlərin təkrar bu istiqamətdə tədqiqini, bullinin səbəb və inkişaf xüsusiyyətlərinin aydınlaşdırılmasını, eləcə də bullinqin aradan qaldırılması, bu prosesin inkişafının profilaktikası üçün müxtəlif proqramların tətbiqini nəzərdə tutur.

Təklif etdləm proqramda bir neçə istiqamət nəzərdə tutulmuşdur:

Profilaktik proqramın birinci istiqaməti ilk növbədə müəllimlərin məktəbdə bullinq və kiberbullinqin profilaktikası ilə bağlı yeni iş üslubunu nəzərdə tutan metodik vəsaitlərlə təmin edilməsini hədəf almışdır. Müəllimlər, eləcə də digər əməkdaşlar bullinq fenomeninin əsas mexanizmi və təzahür xüsusiyyətləri ilə, bullinqin təlim prosesinə neqativ təsiri ilə tanış edilməli, eləcə də yemiyetmələr mühitində bullinqin profilaktikası ilə bağlı işi təşkil etməyi bacarmalıdır.

Proqramın ikinci istiqaməti pedaqoji kollektivlə təşkilati-pedaqoji və elmi-metodiki işi əhatə edir. Bu zaman bütün tədris ili ərzində yeniyetmələrin kiçik qruplarında bullinqin təzahür xüsusiyyətləri, məktəb bullinqi, bullinq qurbanlarının psixoloji dəstəyi, bir tədris ili ərzində sinif rəhbərlərinin bullinqin profilaktikası ilə bağlı apardığı işin təhlilinə həsr edilmiş müxtəlif iclaslar keçirilməlidir.

Proqramın 3-cü istiqaməti şagirdlərin valideynləri ilə işi nəzərdə tutur. Bu istiqamətə bullinq mövzusunda keçiriləcək çox saylı valideyn iclasları aid edilir. Həmin iclaslar aşağıdakı mövzularda keçirilə bilər: “Yeniyetmə yaşında yaşanılmış bullinqin fəsadlarını necə aradan qaldırmaq”, “Bullinqin fəsadları”, “Bullinqin profilaktikası” və s.

Nəhayət, təklif etdiyimiz proqramın sonuncu istiqaməti şagirdlər mühitində bullinqin və kiberbullinqin profilaktikası ilə bağlıdır. Proqramın ilk 3 istiqamətində olduğu kimi, sonuncu istiqamətində də yeniyetmələrlə diaqnostik işin nəticələri əsasında onlarla fərdi konsultasiyaların keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Elmi tədqiqat işi 4. Tələbə gənclərin peşə seçimi və təhsil motivasiyası

Mərhələ 3: Tələbə gənclərin əmək fəaliyyətinə hazırlığının psixoloji problemləri

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaş: Dosent Azər Mustafayev, dosent İmdad Bayramov

Aktuallığı: Müasir dövrdə peşə və təhsil motivasiyası humanitar elmlərin ən vacib problemidir.

Məqsədi: Tələbə gənclərin peşə seçimi və təhsil motivasiyasının öyrənilməsi

Alınmış nəticələr: Məqalə və tezis materiallarında çap olunmuşdur

Elmi tədqiqat işi 5. Qadın məhkumların şəxsiyyətinin psixoloji xüsusiyyətləri

Mərhələ 3: Müxtəlif növ cinayət törətmiş qadın məhkumların şəxsiyyətinin müqayisəli psixoloji tədqiqi

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Dosent Yamən Vəliyeva

Aktuallığı: Qadın məhkumların şəxsiyyətinin tədqiq olunması, onun dəyərlər sisteminin və şəxsiyyətini səciyyələndirən fərdi psixoloji xüsusiyyətlərin öyrənilməsi müasir penitensiar psixologiyada öz aktuallığı ilə seçilən problemlərdəndir.

Qadınların cinayi davranışları bütün cəmiyyətə mənfi təsir göstərir, ona görə ki, bu cinayət onun əsas özəyi olan ailədə və

mənəvi-psixoloji atmosferdə özünü biruzə verir. Hal-hazırda qadınların kriminal davranışının strukturunda törədilmiş ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin sayının artması, cinayətkarların yaşının azalması kimi neqativ tendensiyalarla müşahidə olunur. Ümumiyyətlə, cinayətkarlığın strukturunda qadınların nisbəti kişilərlə müqayisədə azdır. Bunun isə əsas səbəbi onların cəmiyyətdəki sosial rolları ilə izah edilir. Statistik məlumatlara görə 30-50 yaş arası qadınlar hüquq pozuntularına daha çox meyllidilər. Bununla belə məhkum qadınların orta yaş həddi kişilərdən yüksəkdir. Qadınlar da kişilər kimi eyni cinayətlərə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunurlar. Eyni zamanda qadın cinayətkarların davranışında, emosional aləmində baş verən dəyişikliklər islah-əmək müəssisəsində nəzərə alınmır. Halbuki məhkumu islah etmək, onun kriminal davranışını determinə etmiş psixi keyfiyyətləri dəyişmək, onun sərvət dəyərlərində dəyişiklik yaratmaq, yenidən qurmaq, buna qədər pozulmuş sosial dəyərləri onun vicdanı sahasinə daxil etmək deməkdir. Məhz bunun üçün ilk növbədə hər bir qadın cinayətkarın şəxsi xüsusiyyətlərinin psixodagnostikasını, onların ümumi və hüquqi sosializasiyasındakı konkret qüsurları, həm də psixi özünü-tənzimləmədəki qüsurları müəyyənləşdirmək tələb olunur. Digər tərəfdən uzun müddətli fərdi psixoloji-pedaqoji korreksiyanı, psixoterapiya tədbirlərinin keçirilməsini də nəzərdən qaçıрмаq olmaz. Qadın cinayətkarların şəxsiyyətinin fərdi psixoloji xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi təkcə hüquqazidd əməllərin səbəbini aydınlaşdırmaq üçün yox, həm də onların affektiv islahının, eləcə də korreksiya proqramının həyata keçməsi üçün olduqca vacibdir.

Məqsədi: Müvafiq tədqiqat metodikası əsasında qadın məhkumların öyrənilməsini araşdırmaq

Alınmış nəticələr: Qadın cinayətkarlığının inkişafı və son illərdə təsvir olunmuş cinayət əməlləri üzrə fərqli cinayətlərin baş verməsi cəmiyyəti narahat edən problemlərdən biri kimi qəbul olunur. Qadınların cinayi davranışı sosial reallığın obyektiv və subyektiv amillərinin qarşılıqlı təsirləri ilə müəyyən edilir. Müasir dövrümüzdə qadın cinayətləri cəmiyyətdə baş verən tarixi, iqtisadi, hüquqi, demoqrafik və digər dəyişikliklərdən birbaşa asılı olan sosial cəhətdən xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir. Bu dəyişikliklər qadınların həyatının mikro-sosial atmosferində də aydın şəkildə əks olunur. Mikroiqtisadi mühitin mənfi təsiri qadınların həyatında müxtəlif tip cinayətlərin baş verməsinə səbəb olur ki, bu da həmçinin yaş, əmək fəaliyyəti, maliyyə vəziyyəti, ailə münasibətləri və s. kimi müəyyən sosial-demoqrafik amillərlə müəyyən olunur.

Qadın məhkumların şəxsiyyətinin tədqiqi zamanı əsas əlamətlər olaraq qapalılıq, tənqidə və şübhələnməyə meyillik, eyni zamanda ətrafdakı hadisələrə soyuq münasibət kimi xüsusiyyətlə müşahidə olunmuşdur. Eyni zamanda bəzi məhkumlarda liderliyə, avtoritetə meyillik, aqressivliyə dözümsüzlük və öz məqsədinə inadla cəhd etmə də vardır.

Aparılmış tədqiqatda həmçinin nəticə olaraq ehtiyatsızlıqdan cinayət törətmiş, qəsdən adam öldürən tip qadın məhkumlardan fərqli olaraq tamahkar tip qadın məhkumlarda dəyərlərindən asılı olmayaraq əldə etdikləri obyektləri özündə saxlama istəyi, zamandan düzgün istifadə bacarığı, kommunikativ sferada daha aktivlik, ünsiyyətə tez girə bilmə bacarığı müşahidə edilmişdir. Onlar eyni zamanda öz mülahizələrində daha çevik, praktikliyi və ilə seçilir. Həmçinin qadın məhkumlarda emosional qeyri-sabitlik, əhvalın dəyişməsi, həyat şəraiti ilə razı olmama kimi xüsusiyyətlərdə xas olur.

Qadın məhkumlarda cəza çəkmə müddəti uzandıqca onları şəxsiyyətinin psixoloji xüsusiyyətlərində dəyişikliklər baş verir. Bunlara kommunikativ xüsusiyyətlərin, səbrliliyinin, introvertliliyin, ətrafdakılarla ünsiyyətdə qəddarlaşma, həssazlığın azalması, emosiyalara və davranışa nəzarət funksiyasının aktivləşdirilməsi, təhlükəyə qarşı həssaslıq hissəsinin, nevrotikliyin və depressivliyin sərhədinin azalması, praktiki məsələlərin həlli zamanı kreativliyin kütləşməsi və özünə tənqidin azaldılması aid

edilir. Tədqiqat işimizin nəticəsində yaş xüsusiyyətlərindən asılı olaraq qadın məhkumların psixoloji xarakteristikası müəyyən edildi. Belə nəticə əldə olundu ki, yaş xüsusiyyətlərindən asılı olaraq qadın məhkumların öz həyatı sferalarında dəyərlərə verdikləri qiymətlər fərqlidir. Dəyərlərin bu cür fərqli məzmun daşması qadınların həyat təcrübəsindən, onların keçirdikləri psixoloji sarsıntılardan, fərdi psixoloji xüsusiyyətlərindən, dəyərlər sistemində olan müxtəlifliklərdən həmçinin cinayətin baş vermə motivindən asılıdır. Lakin elə dəyərlər də vardır ki, yaş dövrlərindən asılı olmayaraq qadın məhkumların həyatında olduqca mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Elmi tədqiqat işi 6. Təlimdə şəxsiyyətin inkişafına idrak fəaliyyətinin təsirinin tədqiqi

Mərhələ 3: Təlim prosesində şəxsiyyətin inkişafına idrak fəaliyyətinin təsirinin eksperimental tədqiqi

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Dos. Sevinc Quliyeva, p.ü.f.d. Validə Vəliyeva, p.ü.f.d. Nigar Nəsirova

Aktuallığı: Müasir təhsil sisteminin qarşısında duran tələblər baxımından tələbə şəxsiyyətinin inkişafının psixoloji xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirmək, idrak proseslərindən hafizə və təfəkkürü geniş təhlil edərək, tələbənin inkişafına təsirini müəyyən etmək. Tədris prosesində catdırılan informasiyanın yaddasaxlayaraq sərbəst fikir yürütmək əhəmiyyətlidir

Məqsədi: Hafizə proseslərindən yaddasaxlamanın, yadasalmanın üsullarını, tənqidi, müstəqil təfəkkürün inkişaf xüsusiyyətlərini araşdıraraq, Nemovun "Rəqəmsal sıralar" metodikası, F. Lezerin "Məntiqi əlaqəsi olmayan materialın yadda saxlanması" metodikası, müşahidə IQ testlərindən, "Məntiqi əlaqələr" və s. metodikalarından istifadə edərək idrak fəaliyyətini təlimə təsirini öyrənmək.

Alınmış nəticələr: Tədqiqatın bu mərhələsində təlim fəaliyyətinin iştirakçılarının psixoloji xüsusiyyətləri 1 ətraflı tədqiq edilmiş, idrak fəallığının artırılması üçün psixoloji tövsiyələr işlənib hazırlanmışdır. Müəyyən olunmuşdur ki, müasir təhsildə tələbə kütləsinin sosiallaşmasında tənqidi münasibətin formalaşması vacib məsələlərdən biridir.

Elmi tədqiqat işi 7. Fərdi-psixoloji xüsusiyyətlərin tələbələrdə depressiyanın yaranmasında rolu və aradan qaldırılmasında artterapiya və pozitiv psixoterapiya metodlarından istifadə edilməsi

Mərhələ 3: Tələbələrdə depressiyanın aradan qaldırılmasında artterapiyanın və pozitiv psixoterapiya metodlarından istifadə edilməsi və tövsiyələrin hazırlanması

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: B/m Kamilə Kazımova

Aktuallığı: Müasir dövrdə tələbələrdə depressiyanın yayılma səviyyəsinin artması tendensiyası özünü göstərir. Depressiya (lat. depressio – məyusluq, ruh düşkünlüyü) insanın mənfi əhval-ruhiyyədə olması, həyəcan, halsızlıq, yuxusuzluq, psixomotor ləngimə, narahatlıq, həmçinin müxtəlif somatik simptom və şikayətlərlə müşayiət olunan, təkrar yaşanma ehtimalı olan, insanı həyatdan zövq almaqdan məhrum edən, özünəqəsd və s. halların yaşandığı psixi pozuntudur. Yüngül, orta, orta ağır və ağır formalarda təsadüf edilən pozuntu zamanı xəstələr əsas etibarilə davamlı əhval-ruhiyyəsinin aşağı enməsi, maraq və zövqün yoxluğu, enerjilərinin olduqca zəifləməsindən şikayət edirlər. Mövcud ədəbiyyatın təhlili göstərir ki, tələbələrdə depressiyanın yaranmasına səbəb olan amillərin içərisində tələbə şəxsiyyətini səciyyələndirən fərdi psixoloji xüsusiyyətlərin də rolu vardır. Belə ki, fərdi psixoloji xüsusiyyətlərin tələbələrin davranışındakı təzahürü, onların həyata baxışlarına təsiri, özgüven hissənin formalaşmasında rolu və s. xüsusi aktuallıq kəsb edən məsələlərdəndir. Mövcud ədəbiyyata istinadən qeyd edə bilərik ki,

temperamentin klassik təsnifatına əsasən (Hippokrat) depressiyaya ən çox meyilli tip melankolikdir. Aparılmış tədqiqatların təhlilinə əsasən məlum olmuşdur ki, tələbələrdə xarakter və depressiyanın yaranması arasında korrelyasiya mövcuddur. Belə ki, zəif xarakterə malik olan tələbələr depressiyaya daha çox meyillidirlər.

Depressiyanın qarşısını almaq üçün tələbələrdə özgüvəni artırmaq, özünüqiymətləndirmənin adekvat olmasına çalışmaq, gələcək planlarını həyata keçirməkdə bütün maneələrə sinə gərə bilən, möhkəm iradəyə malik, reallığı qəbul etməyi bacaran, situasiyadan asılı olmayaraq mənfi emosiyalara qalib gələrək pozitivliyi qoruya bilən güclü şəxsiyyətlər yetişdirməyə nail olmağı bacarmalıdır. Tələbələrdə fərdi-psixoloji xüsusiyyətlərin öyrənilməsi onlarda depressiyaya səbəb olan amillərin aradan qaldırılması üçün artterapiya və pozitiv terapiya metodlarından istifadə edərək proqram hazırlamaq günümüz üçün çox vacib və əhəmiyyətlidir.

Məqsəd:Məqsəd artterapiya və pozitiv psixoterapiya metodlarından istifadə edərək tələbələrdə depressiyanın aradan qaldırılmasına nail olmaq.

Alınmış nəticələr:Tədqiqat zamanı aydın oldu ki, pozitiv düşüncəyə malik olan, situasiyadan asılı olmayaraq optimist əhval-ruhiyyəni saxlayan tələbələr depressiyaya daha az məruz qalır. Həmçinin, tələbələrdə depressiyanın aradan qaldırılmasında artterapiya metodunun da əvəzsiz rolu vardır. Belə ki, tədqiqat zamanı məlum oldu ki, depressiyası olan tələbələrlə artterapiya, o cümlədən, musiqi terapiyası, xüsusilə rəsm terapiyasından istifadə etməklə müsbət nəticələrə nail olmaq olur. Belə ki, depressiyası olan tələbələrlə rəsm terapiyasından istifadə edərkən tədqiq olunan şəxs daxilində olan hər hansı gərginliyi həmin şəkildə əks etdirənməklə daxili rahatlığa nail olur və onu mənfi yüklənmədən azad olaraq müsbət emosiyalarla köklənməyə yönəlir ki, bu da onun həyata müsbət baxış bucağının formalaşdırılmasına və gələcəyə optimist yanaşmasına kömək edir.

Elmi tədqiqat işi 8. Şüurun yüksək səviyyələrinin inkişafı inteqrasiya olunmuş şəxsiyyətin formalaşmasının amili kimi

Mərhələ 3:Robert Diltsin məntiq səviyyələri modeli şəxsiyyətin strukturunun müasir inteqrativ modeli kimi

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar:Müə. Mariam Mustafayeva

Aktuallığı:Sistemli-struktur yanaşma əsasında psixologiyada şəxsiyyətin strukturu modellərinin nəzəri-metodoloji təhlilinin xüsusiyyətlərini aşkar etmək və şəxsiyyətin strukturu, onun əsas xüsusiyyətləri, struktur komponentləri və inkişaf səviyyələri barədə yeni müəllif baxışını formalaşdırmaq.

Məqsəd:Şüurun yüksək səviyyələrinin strukturunu və inteqrasiya olunmuş şəxsiyyətin formalaşmasında onların rolunu tədqiq etmək.

Alınmış nəticələr:1.Xarici ölkələrin, eləcə də Azərbaycan psixoloqlarının əsərlərində problemin tədqiqi məsələsini öyrənilib.

2. Elmi əsərləri Azərbaycan və xarici elmi jurnallarda çap olunub

Elmi tədqiqat işi 9. Azərbaycan ədəbiyyatında milli-etnik xarakter və psixologizm

Mərhələ 3: Azərbaycan ədəbiyyatında öz əksini tapmış psixoloji ideyaların mənalandırılması

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: Müəll. Elşən Sadıqov

Aktuallığı:Tələbə gənclərin nəzəri etnopsixoloji problemlərin həllində yeri və rolu.Belə bir motivasiya gələcəyin mütəxəsislərinin

formalaşmasında və inkişafında xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Tarixi inkişafın müxtəlif dövrlərində mövcud olmuş yazılı abidələrdə, görkəmli mütəfəkkirlərimizin əsərlərində, mənəvi-əxlaqi dəyərlərinə geniş yer verilmiş və bunun nəticəsində gənclərdə mənəvi-əxlaqi, təlim-tərbiyə işi üçün, etnopsixologiyanın böyük əhəmiyyət kəsb etməsi.

Məqsədi: Gənclərdə mənəvi-əxlaqi, təlim-tərbiyə işlərinin aparılması, psixoloji xüsusiyyətlərin təhlili, neqativ xüsusiyyətlərin aradan qaldırılmasının yol və vasitələrin müəyyənləşdirilməsi və müasir dövrdə tələbələrə etnopsixoloji biliklərin yüksəldilməsi.

Alınmış nəticələr: Müasir gənclərdə etnopsixoloji motivasiyanın güclənməsi, gələcəkdə onların təhsil imkanlarının artırılmasına zəmin yaradacaq.

2 Hesabat dövründə alınmış ən mühüm elmi nəticələr

Ən mühüm nəticələr səlis və konkret yazılmalıdır

1. Yoxdur

3 Dərc olunmuş elmi işlərin xarakteristikası

3.1. Mövzu üzrə Web of Science bazasına daxil olan Q1-Q4 kvartil reytinginə düşən beynəlxalq jurnallarda çıxan məqalələr

Müəlliflərin ad və soyadları, jurnalın adı tam şəkildə yazılmalı; Dərc olunmuş, qəbul olunmuş və ya çapa göndərilmişdir kimi göstərməli; mənbənin internetdəki linki göstərməlidir

Q1 üzrə:

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>

Q2 üzrə:

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>

Q3 üzrə

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>

Q 4 üzrə

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, İD
1.	Səxavət Əliyeva, Yamən Vəliyeva, Rəşid Cabbarov Validə Vəliyeva, Səbinə Muradova	Problems of cognitive strategies and emotional regulation of teachers in modern education	Synesis, v. 15, n.4, 2023, ISSN 1984-6754 © Universidade Católica de Petrópolis, Rio de Janeiro, Brasil	Çap olunub	https://seer.ucp.br/seer/index.php/synesis
2.	Yamən Vəliyeva, Rəşid Cabbarov, Müşviq Mustafayev, Tərənə Babayeva Afərin Abbasova	Study of the relationship between emotional intelligence and aggression in students	Revista de Investigación Apuntes Universitarios Apuntes Universitarios, 2023: 13 (2), p.155-174 abril-junio ISSN: 2304-0335 DOI: https://doi.org/10.17162/au.v13i2.1440 ,	Çap olunub	https://apuntesuniversitarios.upeu.edu.pe/index.php/revapuntes/issue/view/52
3.	Kamilə Kazımova	Experimental psychological study of the effect of obsessive-compulsive disorder (obsessive-compulsive	Universidad & Sociedad Revista Científica de la Universidad la Universidad de Cienfuegos. Vol. 15 Núm. 6 (2023)	Çapa qəbul olunub	

		disorder) on students' cognitive activity			

Emerging Source Citation Index (ESCI)

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
--	--	----------------	---------------	--	---------------------------------

3.2. Mövzu üzrə Scopus, ERIH PLUS, Philosopher's Index, Copernicus, Ulakbim, PsycINFO və ya EconLit bazalarına daxil olan jurnallarda çıxan məqalələr

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
1.	Mariam Mustafayeva	Integration of polarities as a trend towards integrity of the personality	UNIVERSIDAD Y SOCIEDAD Have Scientific of the University of Cienfuegos Volume 15 Number 2 March - April, 2023	Çap olunub	https://rus.ucf.edu.cu/index.php/rus/article/view/3652/3592

3.3. Mövzu üzrə digər (1-2-ci bənddən fərqli) beynəlxalq jurnallarda çıxan məqalələr

Müəlliflərin ad və soyadları, məqalənin adı, jurnalın parametrləri tam şəkildə yazılmalı; Dərc olunmuş, qəbul olunmuş və ya çapa göndərilmişdir kimi göstərilməli; mənbənin internetdəki linki göstərilməlidir

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
--	--	----------------	---------------	--	---------------------------------

				qeyd	
1.	Elnara Shafiyeva, Murotmusaev Komiljon Buribaevich	The characteristics of mental health in elderly people	SCIENCE PROBLEMS.UZ ИЖТИМОИЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ № 7 (3)-2023 ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES TOШКЕНТ-2023, PP. 330-349	Çap olunub	https://scienceproblems.uz/index.php/journal/article/view/639 ISSN:2181-1342 https://scienceproblems.uz DOI: 10.47390/SCP1342V3I7Y2023
2.	Azər Məmməd oğlu Mustafayev, Gülnarə Yusif qızı Yusifova, Pərviz Firudin oğlu Kazımi	Posttraumatic Stress Disorders in Military Conditions (Informative Analysis of Problem)	ГРАН/Дніпровський національний університетім. Олеся Гончара Національний технічний університет "Дніпровська Політехніка" НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АЛЬМАНАХ, 2023 ТОМ 26 №2	Çap olunub	https://grani.org.ua/index.php/journal/issue/archive
3.	Azər Mustafayev	Motivation and Nature Choosing the Teaching Profession	Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi Türkiye. İSSN:21448-2292 10(05)2023	Çap olunub	https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd/issue/80240/1385529
4.	Sevinc Quliyeva Valide Vəliyeva Nigar Nəsirova	Students thinking style and personal development	German scientific journal Deutsche Internationale Zeitschrift für zeitgenössische Wissenschaft	Çap olunub	

3.4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tövsiyə etdiyi yerli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>
1.	Kamilə Kazımova, Aynur İsmayılı	Depressiyanın yaranmasına fiziki məhdudiyyətin təsiri Jurnalın veb səhifəsi (linki):	Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun Elmi Əsərləri, 2023, cild 90, №4, səhifə 141-146	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1axfjU1noSyKfSALtO
2.	Kamilə Kazımova Ceyla Kələntəri	Boşanmış qadınlarda stressin idarə edilməsində effektiv yol və vasitələri	Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi, Bakı Qızlar Universiteti, Elmi Əsərlər Bakı-2023,	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1r84FJb0hI5XOYH1HB-8c
3.	Kamilə Kazımova Nəzrin İmanova	Qazilərdə təşviş həyəcan pozuntusunun psixoloji xüsusiyyətləri	Psixologiya jurnalı, Bakı-2022	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1gFF8XOite9BubMr3
4.	Mariam Mustafayeva	Концепция полярностей в научной и	Psixologiya jurnalı. Elmi-praktik jurnal. 2022 №3. Bakı	Çap olunub	http://psixologiyajurnali.az/

		практической психологии			
5.	Elşən Misirxan oğlu Sadiqov	Tələbə gənclərin etnik psixoloji problemlərin həllinə cəlb edilməsi və gələcəkdə həmin sahənin tədqiq edilməsinə marağın artırılması	Elmi-praktik jurnal "Psixologiya Jurnalı", "Ümumi psixologiya" bölməsi. Azərbaycan, Bakı. 2023 №1 ISSN: 2664-4762ı	Çapa qəbul olunub	

3.5. Respublika səviyyəli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>
1.	Səxavət Əliyeva, Elnarə Şəfiyeva	Heydər Əliyev şəxsiyyətinin dahiliyi mənəvi irs kimi	Ümumilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Ulu Öndər – MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANIN QURUCUSU" mövzusunda məqalələr toplusu	Çapdadır	
2.	Səxavət Əliyeva	Ümumilli sevginin əbədi sakini dahi lider	Ümumilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Ulu Öndər – MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANIN QURUCUSU" mövzusunda	Çapdadır	

			məqalələr toplusu		
3.	Rəna Qədirova, Təranə Babayeva, Aida Mirzəyeva	Культурная идентичность в мультикультурном обществе	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi əsərlər toplusu. № 33 (II hissə), Bakı, 2023, səh.190-196	Çap olunub	
4.	Təranə Babayeva, Fatimə İsmayilzadə	Psixologiyada sərvət dəyərlərinin tədqiqi xüsusiyyətləri	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi əsərlər toplusu. №33 (II hissə) Bakı, 2023, s.151-154	Çap olunub	
5.	Təranə Tofiq qızı Babayeva, Elmira Abdullayeva	Hüquq psixologiyasında cinayətkar şəxsiyyət anlayışı	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi əsərlər toplusu. №31 (II hissə) Bakı, 2022, s.40-46	Çap olunub	
6.	Aydan Firudin qızı Səməndərova	Hibristofiliyanın səbəbləri və növləri	Sosial və Humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi Əsərlər Topplusu. Buraxılış № 32, (I hissə), Bakı, 2023, səh: 168-174	Çap olunub	АЗЕРБАЙДЖАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ТЯЩСИЛ НАЗИРЛИЙИ (bsu.az)
7.	Quliyeva Sevinc	Kəkələmədən əziyyət çəkən uşaqların psixoloji xüsusiyyətlərinin formalaşmasında ailənin rolu	BDU Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri Buraxılış №32 III hissə Bakı 2023	Çap olunub	
8.	Quliyeva Sevinc,	Manipulyasiya etmənin yol və	BDU Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri	Çap olunub	

	Məmmədova Günay	vasitələri	Buraxılış №33 II hissə Bakı 2023		
9.	Quliyeva Sevinc Məmmədova Günay	Emosional manipulyasiya etmə vasitəsi kimi "gaslighting" xüsusiyyətləri	BDU Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri Buraxılış №33 II hissə Bakı 2023	Çapdadır	
10.	Validə İbad qızı Vəliyeva, Safura Sarvan qızı Paşayeva	Структура личности осужденного	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri, Buraxılış №30 (III hissə), Bakı 2022, s.170-174	Çap olunub	http://static.bsu.az/w22/neshrler/MEQALE
11.	Validə İbad qızı Vəliyeva, Safura Sarvan qızı Paşayeva	Методы психокоррекции осужденных	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri, Bakı 2023, Buraxılış №32 (II hissə), s. 115-120	Çap olunub	http://static.bsu.az/w22/neshrler/MEQALE
12.	Mirələm Vəli oğlu Vəliyev, Səlbina Nurəddin qızı Bunyətova	Ana və uşaq bağlılığının xarakterinin məktəb fobiyasının yaranmasında rolu	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi əsərlər toplusu. №33 (I hissə) Bakı, 2023, s.13-16	Çap olunub	
13.	Mirələm Vəli oğlu Vəliyev, İlahə Sulduz qızı Həsənzadə	Uşaq şəxsiyyətinin inkişafında oyun fəaliyyətinin rolu	Sosial və humanitar elmlərin müasir problemləri. Elmi əsərlər toplusu. №32 (III hissə) Bakı, 2023, s.179-183	Çap olunub	

3.6. Mövzu üzrə konfrans materialları, konfranslarda çıxışlar

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu	mənbənin internetdəki linki, İD

				və ya çapa göndə- rildiyi haqqında qeyd	
1.	Rəna Qədirova, Təranə Babayeva, Aida Mirzəyeva	Mədəni identiklik probleminin tədqiqinin bəzi məsələlərinə dair	Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş "Şəxsiyyət, Cəmiyyət və Dövlət XXI əsrdə: Qlobal Çağırışlar və İnkişaf Perspektivləri" mövzusunda Sosial Elmlər üzrə Beynəlxalq Fənlərarası Elmi Konfrans	Çapda	
2.	Şəfiyeva Elnarə İbrahim qızı	Размышления о современных проблемах психологии	Международная конференция «Проблемы решения проблем подования педагогических и психологических дисциплин в ВУЗах», Ташкент, 2023, с.386-391	Çap olunub	http://static.bsu.az/w22/neshrler/MEQALE%20TOPLUSU%202023,%2032%20sayl%C4%B1%201HISSE+.pdf
3.	Şəfiyeva Elnarə İbrahim qızı, Murotmusaev Komiljon Buribaevich	Воздействие буллинга на психологическое здоровье детей и подростков	Международная конференция «Проблемы решения проблем подования педагогических и психологических дисциплин в ВУЗах», Ташкент, 2023, с.171-176	Çap olunub	

4.	Elnarə Şəfiyeva Kəmalə Ağayeva, Sevinc Allahyarova, Aydan Səməndərova	A study of the impact of bullying on the psychological health of children and adolescents	7th International New York Academic Research Congress on Health Sciences (February 18-20, 2023), BZT academy, 2023, p: 155 - 170	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1hPOek9ztDqwVupWhb2qBSHmbUc7Hz5-n/view
5.	Elnarə Şəfiyeva Sevinc Allahyarova, Aydan Səməndərova	Müasir ailələrdə dərk olunmayan zorakılıq problemi	7th International New York Academic Research Congress on Humanities and Social Sciences (February 18-20, 2023), BZT academy, 2023, p: 387-395	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1TfnF-9N9nuQ1QNHQBWehq0rlgrg338HL/view
6.	Elnarə Şəfiyeva, Sevinc Allahyarova, Aydan Səməndərova Emiliya İgidova	Erkən yeniyetməlik dövründə məktəb bullinqinin xüsusiyyətləri	8 th International New York Academic Research Congress on Humanities and Social Sciences (June 24-26, 2023), BZT academy, 2023, p: 396-404	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1rKgyGOKLrnW2DkSACfp3Q1VEECQM0Puxw/view
7.	Sevinc Allahyarova, Aydan Səməndərova Aytac Əsgərli	Bullinqin məktəblilərin psixi sağlamlığının təsirinə tədqiqi	4 th International Azerbaijan Congress on Humanities and Social Science (September 15-18, 2023), BZT academy,	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1HkdxC5kZn3qOqVI4A54JHaX9GQpYxzTv/view

			2023 səh: 568-588		
8.	Sevinc Allahyarova, Aydan Səməndərova	Məktəbli bullinqinin rol strukturu	“Elmdə İnnovasiyalar cəmiyyətin sosial dinamikasının təzahürüdür” mövzusunda gənc tədqiqatçıların Respublika elmi-praktik konfransı. Bakı, 2023, səh: 26-30	Çap olunub	
9.	Yamən Vəliyeva, Əzizə Şəkərəliyeva	Cinayətkar yeniyetmələrin cinayi davranışına təsir edən amillər	Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünə həsr olunmuş “Təhsildə modernləşmə və innovasiyalar dövrün tələbidir” mövzusunda respublika elmi konfransın materialları 2-3 may 2023, Bakı, s.283-288	Çap olunub	http://sociology.bdu.info.az/pedaqogika-konfrans-2023-may
10.	Yamən Vəliyeva	Tələbələrin fəaliyyətində və emosiyalarının rolu	İnternational interdisciplinary Scintific Congress on Sosial Sciences IJSCSS-2023 Sosial Elmlər üzrə Beynəlxalq Fənlərarası Elmi Konfrans 05-06 oktyabr 2023 Bakı, Azərbaycan	Çapa təqdim olunub	
11.	Elşən	Sosial	BDU.Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri	Çapda	

	Sadiqov	dövlətin Azərbaycan modeli.	HEYDƏR ƏLİYEVİN anadan olmasının 100-cu ildönümünə həsr olunmuş < Sosial Dövlətin Azərbaycan modeli > mövzusunda Beynəlxalq Fənnlərarası Elmi Konfrans. Bakı Azərbaycan 5-6 oktyabr 2023		
12.	İlahə Hacıyeva	Erkən evlilik zamanı yaşayan psixoloji travmalar	“Gənc tədqiqatçıların Respublika elmi-praktik konfransının materialları Elmdə innovasiyalar cəmiyyətin sosial dinamikasının təzahürüdür “. Bakı 2023, III hissə, s.61-66	Çap olunub	
13.	İlahə Hacıyeva	Ранние браки, проблемы и меры профилактики	6-7 декабря 2023 года в Магнитогорске, РФ	Çapda	
14.	İlahə Hacıyeva	Erkən Nikahlarla bağlı beynəlxalq təşkilatların mövqeyi	Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik Yubileyinə həsr olunmuş “Şəxsiyyət, Cəmiyyət və Dövlət XXI əsrdə: Qlobal Çağırışlar və İnkişaf Perspektivləri” mövzusunda SOSIAL ELMLƏR ÜZRƏ	Çapda	

BEYNƏLXALQ
FƏNLƏRARASI ELMİ
KONFRANS/HİBRİD/
IISCSS-2023, 05-06
OKTYABR 2023-CÜ İL

3.7. Mövzu üzrə tezislər

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materi alın dərc olunduğu, qəbul olduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>
1	Elnarə Şəfiyeva Aydan Səməndərova	Əmək kollektivində mobbing və onun inkişaf mərhələləri	“Elmdə İnnovasiyalar cəmiyyətin sosial dinamikasının təzahürüdür” mövzusunda gənc tədqiqatçıların Respublika elmi-praktik konfransı. Bakı, 2023, səh: 3-5	Çap olunub	
2.	Sevinc Quliyeva Validə Vəliyeva	Students personality development	V international scientific conference. Tallinn. Estonia. 01-02.06.2023	Çap olunub	https://conference-w.com/v-international-scientific-conference-tallinn-estonia-01-02-06-2023/

	Nigar Nəsirova				
3.	Sevinc Quliyeva Məmmədova Günay	Psixoloji manipulyasiyanın mahiyyəti və ondan qorunma yolları	Bakı və region gənclərinin Elmi konfransı	Çap olunub	
4	Nigar Nasirova	Consciousness,unconsciousness and cognitive control	IV international scientific conference Vienna. Austria	Çap olunub	https://conference-w.com/iv-international-scientific-conference-vienna-austria-08-09-06-2023
5.	Kazımova Kamile	Gençlerde depresyon nedenleri	International Scientific Symposium "Democracy and national unity",29.08.2023, 1, Eskişehir/Türkiye, səhifə 88-91	Çap olunub	https://drive.google.com/file/d/1RGtS1RuFJIYtge8Bg8Ls_u712XkLCNuU/view?usp=drivesdk
6.	Azər Mustafayev, Solmaz Əhmədova	Kiçik məktəblilərin məktəbə adaptasiyasının psixoloji mexanizmləri	Yeni geosiyasi şəraitdə sosial inkişafın planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması yolları I hissə Gənc tədqiqatçıların	Çap olunub	

			Respublika elmi-praktik konfransının materialları (20 oktyabr 2023-cü il) s.34-35		
7.	Kamilə Kazımova	Depressiyanın növləri	Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik Yubileyinə həsr olunmuş “ Şəxsiyyət, Cəmiyyət və Dövlət XXI əsrdə: Qlobal Çağırışlar və İnkişaf Perspektivləri ” mövzusunda SOSIAL ELMLƏR ÜZRƏ BEYNƏLXAQ FƏNLƏRARASI ELMİ KONFRANS/HİBRİD/ 05-06 oktyabr 2023-cü il, Azərbaycan, Bakı PROQRAMI	Çapa qəbul olunub	https://drive.google.com/file/d/1KffMIV5kvlGKvtOYCuGljInHmvmEC63/view?usp=sharing
8.	Emiliya İgidova	Alkoqol asılılığının klinik psixoloji	Psixologiya zirvəsi-2 “ COVID 19	Çapa qəbul	

		xüsusiyyətləri	pandemiyasından sonrakı dövrdə psixoloji adaptasiya və psixoloji rifah konfransı	olunub	
9	Emiliya İgidova	Somatik xəstəlikli yeniyetmələrin emosional sferasında yaranan problemlərin əlamətləri	Yeni geosiyasi şəraitdə sosial inkişafın planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması yolları I hissə. Gənc tədqiqatçıların Respublika elmi-praktik konfransının materialları (20 oktyabr 2023-cü il)	Çap olunub	
10	Validə Vəliyeva	Artificial intelligence and modern psychology	Innovative scientific research Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference	Çap olunub	https://conference-w.com/v-international-scientific-conference-toronto-canada-20-21-07-2023/
11	Elşən Sadıqov	Etnopsixoloji araşdırmaların nəzəri istiqamətləri kontekstində müasir	Yeni geosiyasi şəraitdə sosial inkişafın planlaşdırılması və	Çap olunub	

		tələbə gənclərin etnopsixoloji problemlərin həllinə istiqamətləndirilməsi	proqnozlaşdırılması yolları I hissə. Gənc tədqiqatçıların Respublika elmi-praktik konfransının materialları (20 oktyabr 2023-cü il)		
12	İlahə Hacıyeva	Early marriage and its consequences (systematic review)	V International scientific conference Madrid . Spain 27-28.06.2023	Çap olunub	https://sconferences.com/v-international-scientific-conference-madrid-spain-27-28-06-2023/

3.8. Mövzu üzrə monoqrafiya, kitab, dərslik və dərs vəsaitləri

Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı;

Monoqrafiya, kitab, dərslik və dərs vəsaitlərinin çap olunduğu nəşr., ili və səh.göstərilməli;

1.	Sevinc Ağavəli qızı Allahyarova, Aydən Firudin qızı Səməndərova Emiliya Şahrudin qızı İgidova	Изучение психопатологических состояний школьников, подвергшихся буллингу	Современная наука в теории и практике. Часть XIV. Монография. Москва, Издательство «Перо», 2023, стр, 49-69.	Çap olunub	http://xn--80adjnibthssp.xn--p1ai/images/sborniki2023/%d0%a1%d0%9
----	--	--	--	------------	---

3.9. Mövzu üzrə proqramlar, metodik göstərişlər

Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı;

Çap olunduğu nəşr, ili və səh.göstərilməli;

1.	Səxavət Əliyeva	6111.01- Şəxsiyyətin psixologiyası ixtisas üzrə minimum proqram	Bakı 2023	Çap olunub	
2.	Səxavət Əliyeva	Программа минимума по специальности	Bakı 2023	Çap olunub	

		6111.01 – «Психология личности»			
3	Səxavət Əliyeva, Şüküram Dədəyev	Ali məktəblərin magistratura səviyyəsi üzrə Müxtəlif ixtisasların ingilis bölməsi üçün fənn proqramı Psychology (Psixologiya)	Bakı 2023	Çap olunub	
4	Səxavət Əliyeva, Şüküram Dədəyev	Ali məktəblərin magistratura səviyyəsi üzrə Klinik psixologiya ixtisası üçün fənn proqramı Psixoterapiyanın aktual məsələləri	Bakı 2023	Çap olunub	
5	Səxavət Əliyeva, Şüküram Dədəyev	Ali məktəblərin bakalavr pilləsi üzrə Psixologiya ixtisasının ingilis bölməsi üçün fənn proqramı Introduction to psychology (Psixologiyaya giriş)	Bakı 2023	Çap olunub	
6	Rəna Qədirova, Təranə Babayeva	“Ümumi psixologiya” ixtisası üzrə minimum proqramı	Bakı 2023	Çap olunub	
7	Rəna Qədirova, Təranə Babayeva	Программа минимума по специальности «Общая психология»	Bakı 2023	Çap olunub	
8	Rəna Qədirova	Программа минимума по специальности “Основы психологии»	Bakı 2023	Çap olunub	
9	Rəna Qədirova, İmdad Bayramov	Программа курса основы психологии 050118-Социально-психологическая служба в образовании	Bakı 2023	Çap olunub	
10	Rəna Qədirova, İmdad Bayramov	Psixologiyanın əsasları kursunun proqramı 050118-Təhsildə sosial-psixoloji xidmət	Bakı 2023	Çap olunub	
11	İmdad Bayramov	“Psixologiyanın əsasları” ixtisas üzrə minimum proqramı	Bakı 2023	Çap olunub	
12	Elnarə Şəfiyeva, Sevinc Allahyarova, Emiliya İgidova	Psixofiziologiya ixtisası üzrə minimum proqramı	Bakı-2023	Çap olunub	
13	Elnarə Şəfiyeva, Sevinc Allahyarova, Emiliya İgidova	Медицинская психология программа- минимум по специальности	Bakı-2023	Çap olunub	
14	Elnarə Şəfiyeva, Sevinc Allahyarova, Emiliya İgidova	Tibbi psixologiya ixtisası üzrə minimum proqramı	Bakı-2023	Çap olunub	

15	Elnarə Şəfiyeva	Müasir klinik psixologiyanın strukturu	Bakı-2023	Çap olunub	
16	Elnarə Şəfiyeva	Neyropsixologiyanın müasir problemləri.	Bakı 2023	Çap olunub	
17	Elnarə Şəfiyeva	Современные проблемы нейропсихологии для магистратуры по специальности «Клиническая психология»	Bakı-2023	Çap olunub	
18	Elnarə Şəfiyeva	Структура современной клинической психологии	Bakı-2023	Çap olunub	
19	Elnarə Şəfiyeva, Kəmalə Ağayeva	Uşaqlarda hiperaktivliyin korreksiyası Ali Məktəbin bakalavr pilləsi üzrə korreksiyaedici təlim ixtisası üçün proqram	Bakı -2022	Çap olunub	
20	Elnarə Şəfiyeva	6101.01 Anormal psixologiya (korreksili psixologiya) ixtisası üzrə fəlsəfə doktorluğu imtahanının proqramı	Bakı – 2023	Çap olunub	
21	Təranə Babayeva	Psixi proseslərin formalaşması və idarə olunması. Ali məktəblərin magistratura pilləsi üçün Ümumi psixologiya ixtisası üzrə proqram	Proqram, Bakı 2023	Çap olunub	
22.	Aydan Səməndərova, Yamən Vəliyeva	6117.01 - Hüquqi psixologiya ixtisası üzrə minimum proqramı	Bakı 2023	Çap olunub	
23	Aydan Səməndərova, Yamən Vəliyeva	Программа минимум по специальности 6117.01-Юридическая психология	Bakı 2023	Çap olunub	
24	Azər Mustafayev Sevinc Quliyeva	Yeniyetmə və uşaq psixologiyası	Minimum proqram, Bakı 2023	Çap olunub	
25	Azər Mustafayev	“Подростковая и детская психология”	Minimum	Çap olunub	

	Sevinc Quliyeva		proqram, Bakı 2023		
26	Azər Mustafayev	Uşaqlarda tənqidi tefekkürün inkişaf xüsusiyyətləri. Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
27.	Azər Mustafayev	Uşaqların psixi inkişafının tədqiqi məsələləri. Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
28	Azər Mustafayev	Психологические вопросы выбора профессии Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
29	Azər Mustafayev	Psixologiya elminin tarixi və metodoloji problemləri . Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
30	Azər Mustafayev	Исторические и методологические проблемы психологии. Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
31	Azər Mustafayev	Психологические проблемы периодизации психологического развития. Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
32	Azər Mustafayev	Psixi inkişafın dövrləşməsinin psixoloji problemləri. Ali məktəbin magistr pilləsi üzrə psixologiya ixtisası üçün proqram,	Bakı-2023	Çap olunub	
33	Nigar Nəsirova	Sensation and perception (Duyğu və qavrayış, psixologiya fakültəsinin bakalavr pilləsi üçün proqram)	Bakı-2023	Çap olunub	
34	Nigar Nəsirova	Psychology (Psixologiya, qeyri ixtisas fakültələrin magistr pilləsi üçün proqram)	Bakı-2023	Çap olunub	
35	Nigar Nəsirova	Family psychology (Ailə psixologiyası,	Bakı-2023	Çap olunub	

		psixologiya fakültəsinin bakalavr pilləsi üçün proqram)			
36	Nigar Nəsirova	Psychology of personality and individuality (Şəxsiyyət və fərdiyyət psixologiyası, psixologiya fakültəsinin bakalavr pilləsi üçün proqram)	Bakı-2023	Çap olunub	
37	Nigar Nəsirova	Speech and thinking (Nitq və təfəkkür, psixologiya fakültəsinin bakalavr pilləsi üçün proqram)	Bakı-2023	Çap olunub	

4. Strukturda aparılan elmi seminarlar, konfranslar, dəyirmi masalar (cədvəldə sütun ardıcılığını dəyişmək olmaz.)

sn	Məruzəçi	Mövzunun adı	tarix	Keçirilmə forması	Səviyyəsi (kafedra, fakültə, BDU, Respublika, Beynəlxalq)	İştirakçıların sayı
1.	Baş müəllim, qiyabi doktorant (elmlər doktoru proqramı üzrə) Kazımova Kamilə Qinyaz qızı	Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş "Gənclərdə depressiyanın yaranma səbəbləri və aradan qaldırılması yolları" adlı elmi-praktik seminar	21.06.2023	Bakı Dövlət Universiteti, Yeni tədris binası, dəyirmi masa	BDU	58 nəfər
2.	P.ü.f.d., müəllim, dissertant (elmlər doktoru proqramı üzrə) Nəsirova Nigar Ruslan qızı	"Təfəkkürü öyrənmənin xüsusiyyətləri"	30.11.2022	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
3.	Əyani doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Kızılelma Tuğba Hüseyn	"Posttravmatik stress pozuntusunda psixoterapiyaların rolu"	03.10.2022	Online (Microsoft Teams)	kafedra	11 nəfər
4.	Əyani doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Seyhan Hakan Osman	"Koqnitiv davranış terapiyasının posttravmatik stressdə tətbiqi"	03.10.2022	Online (Microsoft Teams)	kafedra	11 nəfər
5.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə	"Psixologiyada erkən boşalma ve	30.11.2022	Online	kafedra	12 nəfər

	doktoru proqramı üzrə) Əliyev İlkin Namid oğlu	ereksiya problemi”		(Microsoft Teams)		
6.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Əbilova Narın Möhübbət qızı	“Cinsi zorakılığa məruz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların köməksiz vəziyyətinin məhkəmə-psixoloji ekspertizası”	14.12.2022	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
7.	Magistrant Əmrahlı Seyidbəyli Fidan Rəfael qızı	“Аналитическая психология. Перенос и контрперенос”	14.12.2022	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
8.	Dissertant Əbdülbağiyeva Aydan (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Rasim qızı	“Sərvət meyilləri anlayışının mahiyyəti”	17.01.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
9.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Cəfərova Şəbnəm Şükür qızı	“Onlayn oyunların yeniyetmələrin sosial münasibətlərinə təsiri”	17.01.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
10.	Əyani doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Hüseynzadə Müjgan Vəli qızı	“Ailə mühitindən məhrum olan uşaqlar arasında davranış pozuntuları”	17.01.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	12 nəfər
11.	Dissertant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Qurbanova Ülkər Əlövsət qızı	“Ziqmund Freyd və psixoloji müdafiə”	15.02.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	18 nəfər
12.	Dissertant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Nuriyeva Nişan Çingiz qızı	“Gender sosializasiyasının psixoloji əsasları”	15.02.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	18 nəfər
13.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Mütəllimzadə Aytən Sabir qızı	“Müasir dövrdə bloqların təsnifatı və psixoloji funksiyaları”	27.03.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	17 nəfər
14.	Dissertant (fəlsəfə doktoru	“Emosional intellektin	27.03.2023	Online	kafedra	17 nəfər

	proqramı üzrə) Əsədova Nəzrin Mirdamət qızı	komponentləri və emosional intellekt modelləri"		(Microsoft Teams)		
15	Müəllim İgidova Emiliya Şahrudin qızı	"Nevrotik pozuntular müasir dövrün problemlərindən biri kimi"	17.04.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	19 nəfər
16.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Şahinzadə Günel Oqtay qızı	"Valideyn himayəsindən məhrum uşaqların özünü dərk etməsində ətraf mühitin rolu"	17.04.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	19 nəfər
17.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Mirzağayeva Reyhan Mirzağa qızı	"Психологический портрет подростка-девианта"	17.04.2023	Online (Microsoft Teams)	kafedra	19 nəfər
18.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Şəbnəm Cəfərova	"Addiktiv davranışa meyilli yeniyetmələrin psixoloji xüsusiyyətləri"	13.10.23	Online (Microsoft Teams)	kafedra	21 nəfər
19.	Əyani doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Seyhan Hakan Osman	"Müharibə sonrasında posttravmatik vəziyyətdəki veteranların psixoloji xüsusiyyətləri"	13.10.23	Online (Microsoft Teams)	kafedra	21 nəfər
20.	Qiyabi doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Şahinzadə Günel Oqtay qızı	Uşaq evlərində tərbiyə olunan uşaqların özünüqiymətləndirməsi problemi	17.11.23	Online (Microsoft Teams)	kafedra	16 nəfər
21.	Əyani doktorant (fəlsəfə doktoru proqramı üzrə) Kızılelma Tuğba Hüseyin	Posttravmatik stress pozuntusu yaşayan şəxslərdə depressiyanın əmələ gəlməsinin axtarışı, xarakteristikası və müalicə metodlarında istifadə olunan psixoterapiya növləri	17.11.23	Online (Microsoft Teams)	kafedra	16 nəfər

5. 2023-cü ildə qazanılmış və hazırda davam edən qrant layihələri

sn	Layihənin adı:	Layihənin	Donor ölkə, təşkilat,	Layihənin	Layihənin	Mövzu	icraçılarının	BDU-nun	layihədə
----	----------------	-----------	-----------------------	-----------	-----------	-------	---------------	---------	----------

	nömrəsi:	müəssisə	dəyəri	icra müddəti	layihədə təmsil olunması	təmsil olunması
1						

6. İxtiraçılıq, patent-lisenziya fəaliyyəti və səmərələşdirici təkliflər

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

1.

7. Yerli və xarici həmkarlarla əlaqələr

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

1. Psixologiya kafedrasının professoru Elnarə Şəfiyeva Murotmusaev Komiljon Buribaevich, Daşkənd (birgə məqalə)
2. Psixologiya kafedrasının baş müəllimi Kamilə Kazımova Ellada Gərayzadə. Beynəlxalq kadrlar Akademiyasının fəxri professoru, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent. Elger Beynəlxalq Elm Tədris Mərkəz. Kars Universiteti. Konfranslarda iştirak. Xarici dillər Universiteti, Psixologiya kafedrasının müdiri, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru, Şəlalə Babayeva

8. Tələbələr və gənc tədqiqatçıların mövzu üzrə elmi-tədqiqata cəlb olunması

Tələbənin və elmi rəhbərin adı, soyadı tam yazılmalıdır.

Layihələr, məqalələr, konfrans materialları olması, onlara aid məlumat göstərilməlidir

1. Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin klinik psixologiya ixtisası üzrə magistrantı (az/b, əyanı), Kəmalə Ağayeva (elmi rəhbər: kafedranın professoru Elnarə İbrahim qızı Şəfiyeva).
 - 1.1 Elnarə Şəfiyeva, Kəmalə Ağayeva. Bullinqin uşaq və yeniyetmələrin psixoloji sağlamlığına təsirinin tədqiqi. 7TH INTERNATIONAL NEW YORK ACADEMIC RESEARCH CONGRESS ON HEALTH SCIENCES, February 18-20, 2023, p.373-382 <https://drive.google.com/file/d/1hPOek9ztDqwVupWhb2qBSHmbUc7Hz5-n/view>
 - 1.2 Elnarə Şəfiyeva, Kəmalə Ağayeva Uşaqlarda hiperaktivliyin korreksiyası. Proqram. B. BDU, 2023, 15 s.

9. Tələbələr və gənc tədqiqatçıların elmi məruzələri (seminarlar, konfranslar, dəyirmi masalar və s. çıxışlar)

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

1.1.

10. Mükafatlar və təltiflər haqqında

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

Elmi fəaliyyətə görə

1. Səxavət Əliyeva, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “ULU ÖNDƏR-MÜSTƏQİL AZƏRBAYC ANIN QURUCUSU” mövzusunda Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşları arasında məqalə müsabiqəsində fəal iştiraka görə **TƏŞƏKKÜR NAMƏ**. 12 may, 2023
2. Səxavət Əliyeva, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik Yubileyinə həsr olunmuş “Şəxsiyyət, Cəmiyyət və Dövlət XXI əsrdə: Qlobal çağırışlar və inkişaf perspektivləri” mövzusunda Sosial elmlər üzrə Beynəlxalq fənnlərarası Elmi konfransın təşkilinə verilən dəstəyə görə Təşəkkürnamə
3. Səxavət Əliyeva, Uzunmüddətli səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyətinə, Universitetin ictimai həyatında fəal iştirakına görə və 50 illik yubileyi münasibətilə Fəxri Fərman
4. *Elnarə Şəfiyeva*, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “ULU ÖNDƏR-MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANIN QURUCUSU” mövzusunda Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşları arasında məqalə müsabiqəsində fəal iştiraka görə **TƏŞƏKKÜR NAMƏ**. 12 may, 2023
5. Kamilə Kazımova, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik Yubileyinə həsr olunmuş “Şəxsiyyət, Cəmiyyət və Dövlət XXI əsrdə: Qlobal çağırışlar və inkişaf perspektivləri” mövzusunda Sosial elmlər üzrə Beynəlxalq fənnlərarası Elmi konfransın təşkilinə verilən dəstəyə görə Təşəkkürnamə
6. Emiliya İgidova, Azərbaycan Respublikasının Gənclər fondunun maliyyə dəstəyi, Bakı Dövlət Universitetinin və Azərbaycan Elm və İnnovasiya Könüllülərinin təşkilatçılığı ilə keçirilən BAKI VƏ REGION GƏNCLƏRİNİN I ELMİ KONFRANSINDA konfransın təşkil olunmasında aktiv iştirak etdiyinə görə Təşəkkürnamə

11. Beynəlxalq elmi əlaqələr

Əməkdaşın adı və soyadı tam göstərilməklə, hansı ölkə, şəhər və müəssisədə, hansı məqsədlə, hansı müddətdə olmuşdur.

1. Kamilə Kazımova, Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburqda yerləşən Bexterev adına Psixiatriya və Nevrologiya Milli Tibbi Tədqiqat İnstitutunda (Национальный медицинский исследовательский центр психиатрии и неврологии им. В.М. Бехтерева www.bekhterev.ru) "Klinik psixologiya" üzrə 2 illik peşəkar yenidən hazırlıq kursu (профессиональная переподготовка) klinik psixologiya ixtisası üzrə (əyani-qiyabi) . Bütövlükdə tədris planı 2008 saat olmaqla (nəzəriyyə, praktika)

12. Keçirilmiş elmi konfranslar

Adı, səviyyəsi (beynəlxalq ya yerli), keçirilmə tarixi, müddəti, məkan, birgə müəssisələr, iştirakçıların sayı, internet linki göstərilməklə

13. Elmi kadrların attestasiyası

Adı, soy ad tam yazılmalı, elm sahəsi və ixtisas, attestasiyanın keçirilmə tarixi, məkan, diplom nömrəsi, hansı müəssisə tərəfindən verilmişdir göstərilməlidir.

Elmi dərəcə almışdır:

Elmi ad almışdır: Vəliyeva Yamən Əziz qızı. Psixologiya. 6114.01-Sosial psixologiya. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının 03.03.2023- cü il tarixli qərarı ilə Dosent elmi adı verilmişdir. DS №08357

14. Dissertant və doktorantlar

14.a-Dissertantlar:

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər(lər)	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
1	Nəzrin Əsədova	6107.01 Ümumi psixologiya	2021, dissertant, dövlət hesabına	Prof. Gülnarə Qurbanova	29.03.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
2	Nişan Nuriyeva	6111.01 Şəxsiyyət psixologiyası	2021, dissertant, dövlət hesabına	Dos.Səxavət Əliyeva	29.03.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
3	TeybəXəlilova	6117.01 Hüquq psixologiya	2021, dissertant, dövlət hesabına	Dos.Elnarə Əhmədova	29.03.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
4	Aytən Alışanlı	6117.01 Hüquq psixologiya	2022, dissertant dövlət hesabına	Dos.Səxavət Əliyeva	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir

14.b-Doktorantlar (fəlsəfə elmləri doktoru proqramı üzrə)

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər, məsləhətçi	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
1	Aytən Mütəllimzadə	6111.01 Şəxsiyyət psixologiyası	2020 qiyabi, dövlət hesabına	Dos.Səxavət Əliyeva	31.01.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
2.	Günəl Şahinzadə	6107.01 Ümumi psixologiya	2020 qiyabi, dövlət hesabına	Prof. Gülnarə Qurbanova	31.01.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
3.	Şəbnəm Cəfərova	6102.01 Yeniyetmə və uşaqlar psixologiyası	2020) əyani, (Doktorantın təhsil formasının dəyişdirilməsi haqqında əmr, 3/422, 01.06.2021 Qiyabi, dövlət hesabına	Prof.Elnarə Şəfiyeva	31.01.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir

4.	Narın Əbilova	6117.01 Hüquqpsixologiya	2021 qiyabi, dövləthesabına	Dos.Yamən Vəliyeva	31.01.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
5.	İlkin Əliyev	6116.01 Tibbipsixologiya	2021 qiyabi, ödənişli	Dos. Sevinc Allahyarova	05.05.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
6.	Müjgan Hüseynzadə	6102.01 Yeniyetməvəuşaqpsixologiyası	2021 əyani, dövləthesabına	Prof. Elnarə Şəfiyeva	29.03.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
7.	Reyhan Mirzağayeva	6102.01 Yeniyetməvəuşaqpsixologiyası	2021 qiyabi, dövləthesabına	Prof. Elnarə Şəfiyeva	
8.	Hakan Seyhan	6116.01 "Klinik (tibbi) psixologiya"	2021 əyani, ödənişli	Prof. Elnarə Şəfiyeva	29.03.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir
9.	Tuğba Kızılelma	6116.01 "Klinik (tibbi) psixologiya"	2021 əyani, ödənişli	Dos. İmdad Bayramov	27.09.2022-ci ildə attestasiyadan keçmişdir
10.	Səidə Hüseynli	6116.01 "Tibbipsixologiya"	2022, qiyabi, dövləthesabına	Dos. Sevinc Allahyarova	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
11.	Şəbnəm Cəfərova	6107.01 Ümumipsixologiya	2022, qiyabi, dövləthesabına	P.ü.f.d. Validə Vəliyeva	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
12.	Şəhla İbrahimova	6111.01 Şəxsiyyətin psixologiyası	2022, qiyabi, dövlət hesabına	Dos. Azər Mustafayev	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
13.	Xanım Əliyeva	6102.01 Yeniyetmə və uşaq psixologiyası	2022, qiyabi, ödənişli	Dos. Sevinc Quliyeva	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir
14.	Kəmalə Ağayeva	6116.01 Tibbi psixologiya	2022, qiyabi, dövlət hesabına	Prof. Elnarə Şəfiyeva	29.09.2023-cü ildə attestasiyadan keçirilmişdir

14.c Doktorantlar (elmlər doktoru proqramı üzrə)

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər, məsləhətçi	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
1	Kamilə Kazımova	6116.01 Tibbi psixologiya	2022, qiyabi doktorant, dövlət hesabına		
2.	Nəsirova Nigar	6107.01 "Ümumi	2019, dissertant ,	B.Əliyev	31.01.2023-cü ildə attestasiyadan keçmişdir

Ruslan qızı	psixologiya”	dövlət hesabına		
15. Xarici ölkədə işləyən əməkdaşlar:				
1				
16. Təsərrüfat müqaviləli elmi tədqiqat işləri				
<i>Mövzu, tarix, rəhbər, sifarişçi təşkilat, İşin həcmi (min manatla), tətbiq sahəsi və iqtisadi səmərəsi göstərməlidir.</i>				
1				
17. İstehsalatda tətbiq üçün hazır olan innovasiya məhsulları və yeni texnologiyalar				
<i>İcraçı, məhsulun (texnologiyanın) adı, qısa xarakteristika, müqayisəsi, müəllif şəhadətnaməsi, patent, harda tətbiq olunub və ya oluna bilər, gözlənilən iqtisadi səmərə göstərməlidir.</i>				
1				
18. Bakı Dövlət Universitetinin elmi strukturları ilə əlaqə				
1				

STATİSTİK CƏDVƏL

Göstəricilər	Sayı
1. Xarici jurnallarda dərc olunmuş məqalə	
1-a. o cümlədən Beynəlxalq kvartil reytinginə düşən elmmetrik bazalarında indekslənmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	
	1-a1 Q1
	1-a2 Q2
	1-a3 Q3
	1-a4 Q4
	2
1-b. o cümlədən Emerging Source Citation Index (ESCI) jurnallarında dərc olunmuş məqalələr	
1-c. o cümlədən Scopus, ERIH PLUS, Philosopher's Index, Copernicus, Ulakbim, PsycINFO və ya EconLit elmmetrik bazalarında indekslənmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	1
1-d. o cümlədən digər (1a və 1b bəndindən fərqli) beynəlxalq elmmetrik bazalarda indekslənmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	
1-e. o cümlədən digər (1a, 1b və 1c bəndlərindən fərqli) xarici jurnallarda dərc olunmuş məqalələr sayı	4
2. Yerli elmmetrik jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	
3. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tövsiyə etdiyi yerli elmi	4

jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	
4. Respublika səviyyəli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr	10
5. Beynəlxalq səviyyəli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı	6
6. Beynəlxalq səviyyəli elmi konfranslarda çap olunmuş tezis	5
7. Yerli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı-məqalə	3
8. Yerli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı-tezis	5
9. Patent (Beynəlxalq)	
10. Patent (Respublika)	
11. Qrant layihəsi (Beynəlxalq)	
12. Qrant layihəsi (Respublika)	
13. Qrant layihəsində iştirak edən əməkdaşlar: ___ nəfərdən	
14. Monoqrafiya	1
15. Dərslik və ya dərs vəsaiti	
16. Proqram, metodik vəsait və metodik tövsiyyə	37

Elmi tədqiqat mövzusunun yerinə yetirildiyi struktur (ETİ –şöbə, fakültə-kafedra, ETM, ETL- adı göstərilməklə)

Struktur rəhbəri _____ **Cavadov Rövşən Əli oğlu**

Kafedra (şöbə) müdiri _____ **Əliyeva Səxavət Nəsrəddin qızı**

Mövzunun rəhbəri _____ **Əliyeva Səxavət Nəsrəddin qızı**

Tarix _____

Qeyd:

1. Hər mövzu üzrə ayrıca hesabat təqdim olunmalıdır.
2. Strukturda iki və ya daha çox tədqiqat mövzusu olarsa, doktorantlar haqqında məlumat onlardan biri üçün olan hesabatda daxil edilir.
3. Hesabatda cədvəl ardıcılığını dəyişmək olmaz.

4. Hesabat həm kağız formatda imzalanmış şəkildə, həm də elektron formada cari ilin noyabr ayının 25-dək Elmi Tədqiqatların Təşkili və Təhlili şöbəsinə təqdim olunmalıdır.

Hesabatı təhvil aldı:

Elmi Tədqiqatların Təşkili və Təhlili şöbəsinin əməkdaşı: _____ *Hesabatın təhvil alındığı tarix:* _____